

VEDLEGG

10/2311/1 - 004

Kommunal- og regionaldepartementet
Statssekretær Dag-Henrik Sandbakken
Postboks 8112 Dep.
0032 Oslo.

Til BOBY og KOTIKI(?)
21/1-10
DH

Dato
14.01.2011

Saksbehandlere
E Frydenlund/E Longva, tlf. 959 813 46

Søknad om støtte til etablering av pilotprosjekt "Fra ord til handling: etablering av et regionalt prosjekt for et taktskifte innen energieffektivisering lokalt og regionalt".

Viser til møte mellom representanter for Energiråd Innlandet og Statssekretær Dag-Henrik Sandbakken den 17. desember 2009.

Undertegnede ønsker å foreslå etablering av et pilotprosjekt i Innlandet i 2010-2012, med støtte fra departementet, for å teste ut en mulig nasjonal modell for nyttig og praktisk samarbeid mellom innbyggerne, næringsliv, kommunene og regionale energirådskontor, for et taktskifte innen energieffektivisering lokalt og regionalt. Modellen skal ha stor overføringsverdi til andre regioner. Søknadssum er kr. 1.000.000/år i prosjektperioden (3 år).

Energiråd Innlandet AS (EI) er et regionalt, offentlig eid kompetansesenter som fremmer energieffektivisering og omlegging av energibruk i Innlandet, i tråd med målene i Klimaforliket og regionale energi- og klimaplaner. EI jobber med informasjon og holdningsskapende arbeid og vil være pådriver for energirelaterte klimatiltak i offentlig sektor, privat næringsliv og husholdninger. EI har bl.a. hovedfokus på energieffektivisering og omlegging til fornybare energiløsninger i boliger og næringsbygg, kommunenes energi- og klimatiltak, informasjonsarbeid og holdningsskapende arbeid spesielt blant barn og unge.

EI er et ikke-kommersielt, frittstående og uavhengig selskap som er etablert som et samarbeid mellom Hedmark og Oppland fylkeskommuner og Eidsiva Energi, som også er selskapets eiere. EI er det første og eneste regionale energikontoret i Norge med støtte fra EUs program *Intelligent Energy Europe (IEE)*. De fleste land i Europa har allerede mange slike regionale energikontor. EI har forretningsadresse i Energihuset på Gjøvik og det geografiske nedslagsfelt er Hedmark og Oppland. Selskapet har tre ansatte (daglig leder, energirådgiver, informasjonsrådgiver) og én trainee.

Hovedmålsetningen med et pilotprosjekt vil være å komme i gang rask med utvikling av metoder for lokal kompetanseheving og konkrete prosjekter og tiltak for energieffektivisering. Vi mener at slik aktivitet vil kunne gi verdifull støtte til KR D og andre myndigheter i lys av de ordninger som berører energibruk i bygg, blant andre TEK, passivhusstandarder og energimerkeordningen. Det ville dessuten kunne gi verdifull støtte til oppfølging av de "myke" innsatsområdene innen informasjon og holdningsskapende arbeid på regionalt nivå. Kommunenes og fylkeskommunenes sentrale rolle i det lokale og regionale klimaarbeidet vil kunne bli styrket ved at det regionale energirådskontoret bidrar med fagkompetanse og innsikt i lokale forhold og kan være aktiv med nettverksbygging i regionen.

Vedlagt følger søknad om støtte til et pilotprosjekt fra de regionale eierne av Energiråd Innlandet.

(sign.)
Erik Longva
Daglig leder
Energiråd Innlandet

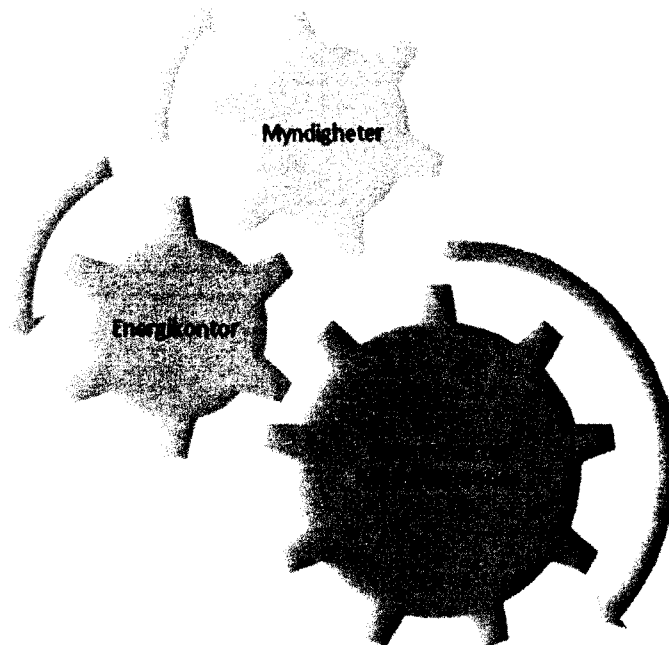
(sign.)
Audun Tron
Fylkesordfører
Oppland
fylkeskommune

(sign.)
Maren Kyllingstad
Markedsdirektør
Eidsiva Marked

(sign.)
Aasa Gjestvang
Fylkesråd
Hedmark
fylkeskommune

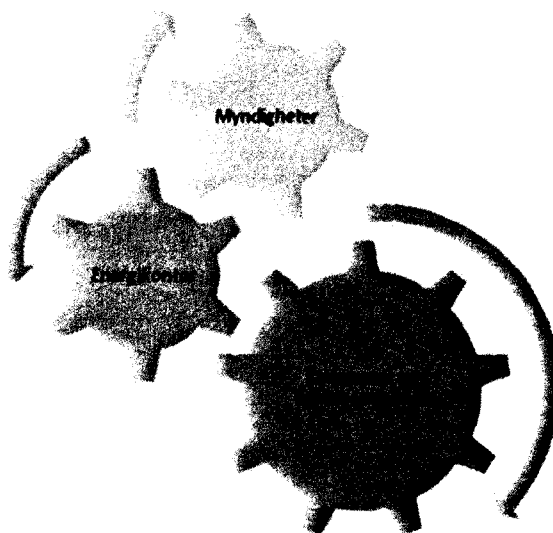
**Søknad om støtte til etablering av pilotprosjekt
"Fra ord til handling: etablering av et regionalt prosjekt
for et taktskifte innen energieffektivisering lokalt og
regionalt".**

Dato: 14.01.2010

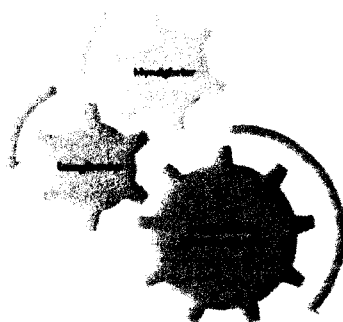
Prosjektnavn: Søknad om støtte til etablering av pilotprosjekt
”Fra ord til handling: etablering av et regionalt
prosjekt for et taktskifte innen
energieffektivisering lokalt og regionalt”.

Prosjekteier: Energiråd Innlandet
Kontaktpersoner: Erik Longva, daglig leder, tlf. 95981346
Dato: 14. januar 2010

Innhold

1. Bakgrunn	4
1.1 Bakgrunn: Regioner og kommuner er sentrale aktører i klimadugnaden – men mangler kompetanse.....	4
1.2 Desentraliserte modeller for arbeid med energieffektivisering i våre naboland.....	4
2. Mål	5
2.1 Prosjektets hovedmålsetting.....	5
2.2 Prosjektmaal.....	5
3. Gjennomføring	6
3.1 Hovedaktiviteter.....	6
4. Rammer	7
4.1 Tidsramme.....	7
4.2 Tidsplan og milepæler.....	7
4.3 Finansiering.....	8
4.3.1 Søknadssum.....	8
4.3.2 Medfinansiering fra andre organisasjoner.....	8
4.3.3 Finansieringsplan.....	8
5. Prosjektorganisering	8
5.1 Ansvarsforhold.....	8
6. Rapportering	9
7. Kvalitetssikring	9
7.1 Organisering av kvalitetssikring.....	9

Søknad om støtte til etablering av pilotprosjekt ”Fra ord til handling: etablering av et regionalt pilotprosjekt for et taktskifte innen energieffektivisering lokalt og regionalt”.

1. Bakgrunn

1.1 Bakgrunn: Regioner og kommuner er sentrale aktører i klimadugnaden – men mangler kompetanse

For å oppnå de ambisiøse målsetningene i Klimaforliket og Fornybardirektivet er det nødvendig å mobilisere regionalt og lokalt for å oppnå utslippskutt. Overforbruk av energi fortsetter ofte av gammel vane, selv om kommune kan kutte opp til 15 prosent av Norges totale klimautslipp og spare en halv milliard kroner årlig på energiøkonomiserende bare ved tiltak i kommunale bygg.¹ Energiøkonomisering er derved godt både for klimaet og kommuneøkonomien. Allikevel er det bare én av fire kommuner som har vedtatt en egen energi- og klimaplan i dag. Det er fortsatt lang vei igjen til målet om at alle kommuner skal ha en energi- og klimaplan før sommeren 2010.

Kommunene vil ofte ha behov for ekstern hjelp og støtte for etablering og iverksetting av energi- og klimaplaner – og ikke minst for å sikre effektiv oppfølging av planen. I den forbindelse er det viktig at kommunene har tilgang til uavhengig lokal og regional kompetanse av høy kvalitet som kan være støttespillere. Et regionalt kompetansesenter for energieffektivisering kan derved være en god løsning. For å bidra til å møte klimakrisen, tok vi derfor allerede i 2007 initiativ til å etablere et felles regionalt energirådkontor for Hedmark og Oppland: Energiråd Innlandet. Senteret åpnet i 2009.

Energiråd Innlandet AS (EI) er et regionalt, offentlig eid kompetansesenter som fremmer energieffektivisering og omlegging av energibruk i Innlandet, i tråd med målene i Klimaforliket og regionale energi- og klimaplaner. EI jobber med informasjon og holdningsskapende arbeid rettet mot offentlig sektor, privat næringsliv og husholdninger. EI har bl.a. hovedfokus på energieffektivisering i bygg, utslippsreduksjon fra transport og holdningsskapende arbeid blant barn og unge.

EI er et ikke-kommersielt, frittstående og uavhengig selskap som er etablert som et samarbeid mellom Hedmark og Oppland fylkeskommuner og Eidsiva Energi, som også er selskapets eiere. EI er det første og eneste regionale energikontoret i Norge med støtte fra EUs program *Intelligent Energy Europe (IEE)*. De fleste land i Europa har allerede mange slike regionale energikontor. EI har forretningsadresse i Energihuset på Gjøvik og det geografiske nedslagsfelt er Hedmark og Oppland. Selskapet har tre ansatte (daglig leder, energirådgiver, informasjonsrådgiver) og én trainee.

1.2 Desentraliserte modeller for arbeid med energieffektivisering i våre naboland

Norge er per i dag et av få europeiske land som ikke har en desentralisert struktur med regionale og lokale energirådgivningskontor. Det finnes i dag ca. 380 lokale og regionale energikontor i Europa som er etablert med støtte fra EUs program *Intelligent Energy Europe*. Danmark, Finland og Sverige har henholdsvis 15, 8 og 13 regionale energikontor, som er underlagt de nasjonale energimyndighetene. I den svenske desentraliserte energirådgivningsmodellen, støtter den nasjonale Energimyndigheten alle regionale energikontor med SEK 450.000 per år i nasjonal medfinansiering. Dessuten får alle kommuner en støtte på 250.000 per år for kommunal energirådgivning.

¹ Kilde: Cicero, Transportøkonomisk Institutt og Enova

1.3 Fra ord til handling: etablering av et regionalt pilotprosjekt for et taktskifte innen energieffektivisering

Vi mener at effektive tiltak for energieffektivisering og omlegging må forankres og gjennomføres lokalt og regionalt hvis målene i Klimaforliket og Fornybardirektivet skal nås. Det er kun 10 år igjen til de nasjonale ambisjonene innen energi og klima skal være realisert i 2020. Det er nødvendig med ressurser og kompetanse på lokalt og regionalt nivå, for å oppnå holdnings- og adferdsendring, engasjement og kunnskapsbygging. Fylker og kommuner må med i klimadugnaden!

1.3.1 Solid fundament, kostnadseffektivt og stor overføringsverdi

Eierne av Energiråd Innlandet ønsker å invitere departementet med på en regional klimadugnad der kommunene og fylkeskommunene har en sentral rolle, gjennom å bidra til etableringen av et pilotprosjekt for lokalt og regionalt arbeid med energieffektivisering. Vi mener at EIs virksomhet i Innlandet har et solid fundament og stor overføringsverdi. EI har støtte fra, og samarbeider med, en rekke sterke regionale aktører: KS Hedmark og Oppland, Oppland fylkeskommune, Hedmark fylkeskommune, kommuner i Innlandet, Forbrukerrådet, NHO Innlandet, høyskolene i Innlandet, kunnskapsparkene i Hedmark og Oppland og Eidsiva Energi. I tillegg inngår Energiråd Innlandet i et aktivt europeisk nettverk av regionale energirådskontor, og selskapet har inngått samarbeidsavtaler med seks kontorer allerede. Selskapet har regional medfinansiering fra eierne og EUs energiprogram. Virksomheten er godt i gang og har sterk regional forankring. Vi mener derfor at departementets deltagelse i pilotprosjektet vil oppleves som både nyttig, kompetansehevende og kostnadseffektivt.

Energirådets eiere ønsker å foreslå at det etableres et pilotprosjekt i Innlandet for perioden 2010-2012, med finansiell støtte fra departementet, for å teste ut en mulig nasjonal modell for nyttig og praktisk samarbeid mellom innbyggerne, kommunene og det regionale energirådskontoret.

Pilotprosjektet vil være en utvidelse av Energiråd Innlandets etablerte virksomhet. Selskapets driftsbudsjett for perioden 2009-2012 er ca 12 millioner kroner og virksomhetens ordinære drift er finansiert av eierne Hedmark og Oppland Fylkeskommuner og Eidsiva Energi AS, samt etableringsstøtte fra EUs energiprogram *Intelligent Energy Europe*.

2. Mål

2.1 Prosjektets hovedmålsetting

Hovedmålsettingen med et pilotprosjekt vil være å komme i gang rask med utvikling av effektive metoder for lokal kompetanseheving, iverksetting av konkrete prosjekter og tiltak for energi-effektivisering og opprettelse og drifting av nyttige lokale nettverk. Vi mener at slik aktivitet vil kunne gi verdifull støtte til KRDs og andre myndigheters arbeid med å nå regjeringens klimamål innen områdene energibruk og klimautslipp, tilknyttet bygninger og i husholdninger, kommunenes egne klimatiltak og informasjon og holdningsskapende arbeid. Det ville dessuten kunne gi verdifull støtte til relevante myndigheter når det gjelder oppfølging av de "myke" innsatsområdene innen nasjonalt informasjons- og holdningsskapende arbeid rettet mot husholdninger, skoler og næringsliv.

2.2 Prosjektmål

Prosjektets overordnede mål er å:

- Bidra til å nå mål i Klimaforliket og Fornybardirektivet gjennom konkrete regionale og lokale energieffektiviseringstiltak.
- Utvikle og teste en modell for nyttig, effektivt og praktisk samarbeid mellom innbyggere, kommuner og regionale energikontor.
- Sikre en modell og konkrete tiltak som har stor overføringsverdi til andre regioner, herunder bidra til etablering av flere regionale energikontor i Norge.

3. Gjennomføring

3.1 Hovedaktiviteter

Prosjektet har følgende fem hovedaktiviteter:

1. Reduksjon av energibruk og klimautslipp fra bygninger
2. Effektivt kommunalt energi- og klimaarbeid
3. Informasjonsarbeid
4. Holdingsskapende arbeid mot barn og unge
5. Etablering av andre regionale energirådkontor

For å kunne realisere prosjektets hovedmålsetting og delmål er følgende aktiviteter identifisert:

Hovedaktivitet	Delprosjekt
1. Reduksjon av energibruk og klimautslipp fra bygninger	-Regionalt og lokalt informasjonsarbeid tilknyttet målsetninger, krav og virkemidler (Klimaforliket, Fornybardirektivet, TEK, energimerkeordningen med mer).-Etablering av kompetansenettverk for fagpersoner innen energibruk/eiendom i offentlige og private virksomheter.-Arrangering av fagdager for lokalpolitikere, kommuneadministrasjon, offentlige og private byggeiere og byggforvaltere i de 10 regionen i Hedmark og Oppland.-Arrangering av regional fagdag i samarbeid med bl.a. NVE og fylkeskommunene om energimerkeordningen og energieffektivisering.-Pådriver og deltaker i forbildeprosjekter (passiv plusslus og nye oppvarmingssystemer i for eksempel barnehager, skoler, boliger).
2. Effektivt kommunalt energi- og klimaarbeid	-Pådriver og koordinator for kompetanseheving blant fagansvarlige og saksbehandlere i lokal og regional forvaltning (lokale energi-/klimarådgivere).-Etablering og koordinering av nettverk for nøkkelpersoner innen kommunenes energi- og klimaarbeid.-Diskusjonspartner og bidragsyter ifbm planlegging og utføring av tiltak i kommunenes energi- og klimaplaner.
3. Informasjonsarbeid	-Kompetanseoverføring og rådgiving i forbindelse med kommunenes informasjonsarbeid, inkludert bidrag til kommunikasjonsstrategier og planer.-Konkrete bidrag til materiell (trykte medier og web).-Arrangering av folkemøter, møter på arbeidsplasser med mer.
4. Holdingsskapende arbeid mot barn og unge	-Motivasjon og kompetanseheving blant lærere/pedagoger.-Informasjon, promotering og praktisk hjelp for å få tatt i bruk opplæringspakker som for eksempel Regnmakerne i skolen.-Årlig energirådslag/koordineringsmøte for energi- og klimaaktører som har skolen som målgruppe.
5. Etablering av andre regionale energirådkontor	-Informasjon om etableringen av Energiråd Innlandet.-Informasjon om erfaringer fra regionale energirådkontor i andre europeiske land.-Erfaringsutveksling med relevante miljøer i andre regioner.-Pådriver for politiske prosesser som kan lede frem til etablering av flere energirådkontor i Norge.

4. Rammer

4.1 Tidsramme

Total tidsramme for pilotprosjektet er fra 1. januar 2010 til 31. august 2012.

4.2 Tidsplan og milepæler

I det følgende gis en oversikt over tidsplanen for hovedaktiviteter og delprosjekter i pilotprosjektet.

Hovedaktiviteter	Delprosjekt	Gjennomføres i perioden:
1. Reduksjon av energibruk og klimautslipp fra bygninger:	Regionalt og lokalt informasjonsarbeid tilknyttet målsetninger, krav og virkemidler (Klimaforliket, Fornybar-direktivet, TEK, energimerkeordningen med mer).	Hele perioden
	Etablering av kompetansenettverk for fagpersoner innen energibruk/eiendom i offentlige og private virksomheter	Januar - oktober 2010
	Arrangering av fagdager for lokalpolitikere, kommune-administrasjon, offentlige og private byggeiere og byggforvaltere i de 10 regionene i Hedmark og Oppland.	Arrangering av årlige fagdager, hver vår.
	Arrangering av regional tagdag i samarbeid med bl.a. NVE og fylkeskommunene om energimerkeordningen og energieffektivisering.	Mars 2010
2. Effektivt kommunalt energi- og klimaarbeid:	Pådriver og deltaker i forbildeprosjekter (passiv plusshus og nye oppvarmingssystemer i for eksempel barnehager, skoler, boliger).	Hele perioden
	Pådriver og koordinator for kompetanseheving blant fagansvarlige og saksbehandlere i lokal og regional forvaltning (lokale energi klimarådgivere).	Hele perioden
	Etablering og koordinering av nettverk for nøkkelpersoner innen kommunenes energi- og klimaarbeid.	Jan - okt 2010
3. Informasjonsarbeid	Diskusjonspartner og bidragsyter ifbm planlegging og utføring av tiltak i kommunenes energi- og klimaplaner.	Hele perioden
	Kompetanse og rådgiving til kommunenes informasjonsarbeid, inkludert bidrag til kommunikasjonsstrategier og planer.	Jan - des 2010
	Konkrete bidrag til materiell (trykte medier og web).	Hele perioden
	Arrangering av folkemøter, møter på arbeidsplasser med mer.	Okt 2010 - juni 2011
4. Holdningsskapende arbeid mot barn og unge	Motivasjon og kompetanseheving blant lærere.	Hele perioden
	Informasjon, promotering og praktisk hjelp for å få tatt i bruk opplæringspakker som for eksempel Regnmakerne i skolen.	Mars 2010 - mars 2011
	Årlig energirådslag/koordineringsmøte for energi- og klimaaktører som har skolen som målgruppe.	Årlig i april 2010 - 2012
5. Etablering av andre regionale energirådkontor	Informasjon om etableringen av Energiråd Innlandet.	Hele perioden
	Informasjon om erfaringer fra regionale energirådkontor i andre europeiske land.	Hele perioden
	Erfaringsutveksling med relevante miljøer i andre regioner.	2010-2011
	Pådriver for politiske prosesser som kan lede frem til etablering av flere energirådkontor i Norge.	2011-2012

4.3 Finansiering

4.3.1 Søknadssum

Det søkes om NOK 3.000.000 i medfinansiering fra Kommunal- og regionaldepartementet til prosjektet som har varighet fra 1. januar 2010 til 31. august 2012.

Alternativt søkes det om bidrag på kr 1.000.000 til prosjektaktiviteter i 2010, med anledning til å søke om tilsvarende årlig medfinansiering for 2011 og 2012 på senere tidspunkt.

4.3.2 Medfinansiering fra andre organisasjoner

Energiråd Innlandets ordinære drift i perioden 1. mars 2009-31. august 2012 gjennomføres med medfinansiering i form av driftsstøtte på tilsammen 12 millioner kroner fra Hedmark fylkeskommune, Oppland fylkeskommune, Eidsiva Energi og EUs energiprogram *Intelligent Energy Europe*, i henhold til inngått avtale mellom finansiererne.

Det aktuelle pilotprosjektet er en utvidelse av opprinnelig plan for virksomheten, og vil delvis finansieres av Energiråd Innlandets egne ressurser i form av arbeidstimer og driftsmidler. Resterende finansiering som tilsvarende 50 prosent av prosjektbudsjettet, søkes bevilget fra Kommunal- og regionaldepartementet.

4.3.3 Finansieringsplan

Finansieringsplan for pilotprosjektet for hele prosjektperioden 1. januar 2010- 31. august 2012 :

Organisasjon	NOK
Energiråd Innlandet AS	3.000.000
Kommunal- og regionaldepartementet (søkt sum)	3.000.000
SUM TOTAL	6.000.000

5. Prosjektorganisering

5.1 Ansvarsforhold

I det følgende gis en oversikt over hvem som er oppdragsgiver, styringsgruppe, prosjektgruppe, prosjektansvarlig (PA) og prosjektleder (PL).

Oppdragsgiver:	Kommunal- og regionaldepartementet og Energiråd Innlandet
Prosjektansvarlig (PA):	Styreleder Maren Kyllingstad, Energiråd Innlandet
Prosjektleder (PL):	Daglig leder Erik Longva, Energiråd Innlandet
Styringsgruppe:	Styret for Energiråd Innlandet AS og en representant fra Kommunal- og regionaldepartementet.

Ansvarsforhold:**PAs ansvar:**

- Godkjenning av prosjektplan
- Økonomi og fremdriftsoppfølging
- Kvalitetssikring

PLs ansvar:

- Planlegging og gjennomføring
- Fordeling av oppgaver og rammer
- Kvalitetssikring av prosess
- Oppfølging

6. Rapportering

Pilotprosjektet rapporteres til oppdragsgiver i tråd med dennes ønske.

Energiråd Innlandets aktiviteter rapporteres ellers regelmessig til selskapets styre og til EUs program *Intelligent Energy Europe* i tråd med fastlagt rapporteringsplan for perioden 2009-2012.

7. Kvalitetssikring

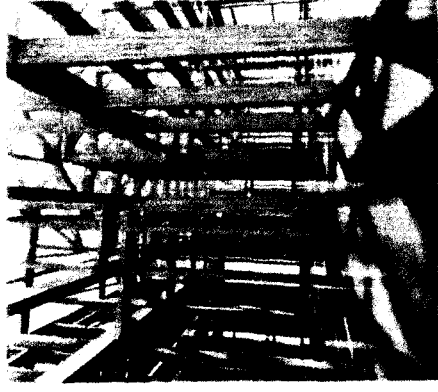
7.1 Organisering av kvalitetssikring

Kvalitetssikringen gjennomføres i form av ordinær prosjektoppfølging med styringsgruppe, PL og PA. Kvalitetssikringen av kritiske suksessfaktorer gjennomføres i form av ordinær prosjektoppfølging med styringsgruppe, PL og PA.

FAGOMRÅDER

Vi er en tverrfaglig kompetansetjeneste som tilbyr utvalgte fagområder innenfor bygging og drift av offentlige bygg og anlegg.

- Bygninger
- Transport
- Barn og unge
- Husholdninger
- Kommuner og fylkeskommuner
- Industri
- Grøndere og nyskaping
- Landbruk og skogbruk

ARBEIDSMETODER

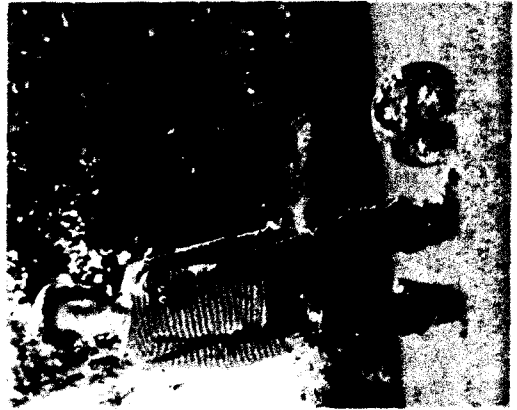
Vi vil oppnå våre mål gjennom å:

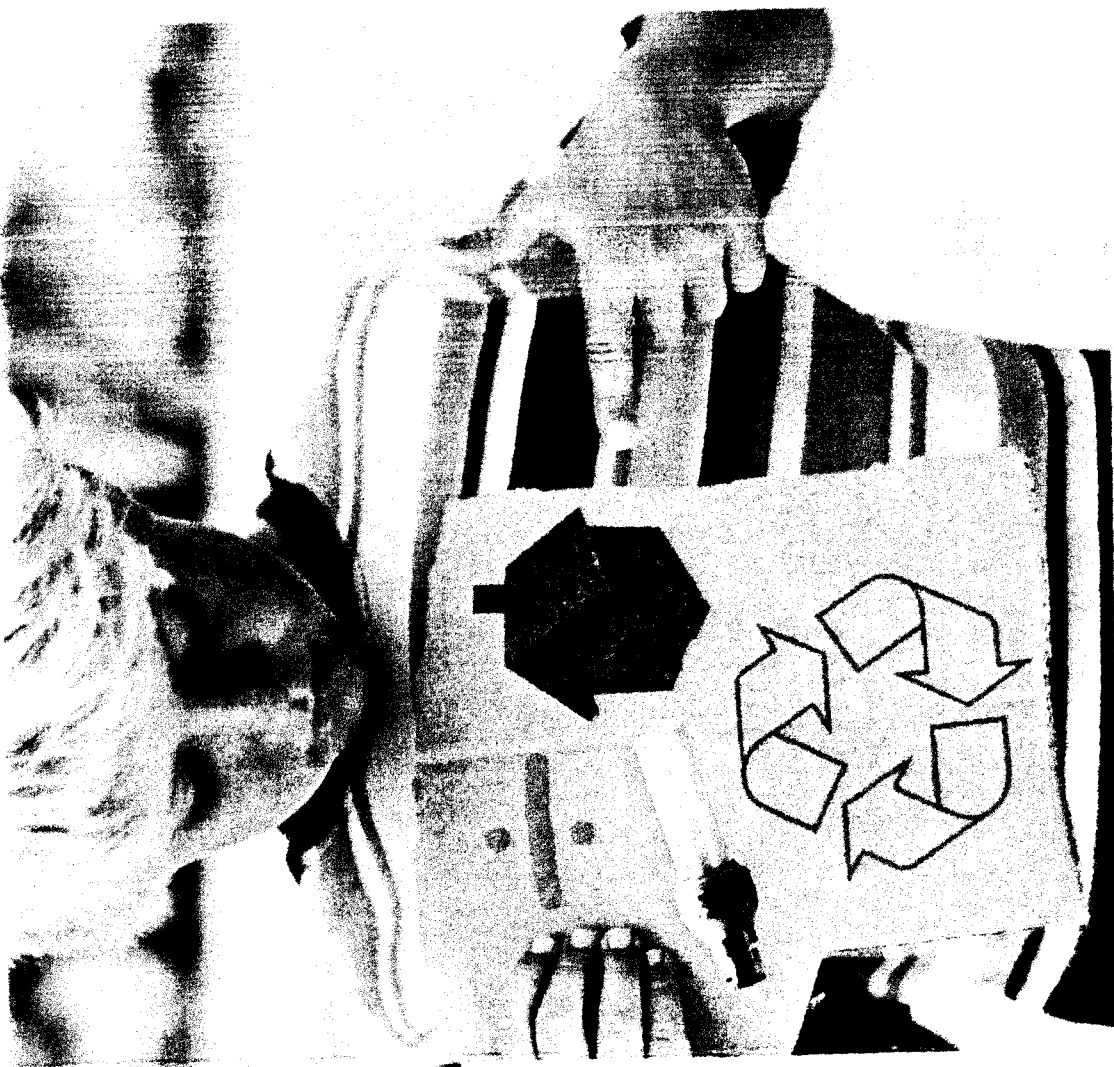
- Gjennomføre kompetanseutvikling og opplæring av våre medarbeidere
- Gjennomføre samarbeid med våre kunder og samarbeidspartnere
- Gjennomføre samarbeid med våre samarbeidspartnere
- Gjennomføre samarbeid med våre samarbeidspartnere
- Gjennomføre samarbeid med våre samarbeidspartnere
- Gjennomføre samarbeid med våre samarbeidspartnere

BAKGRUNN

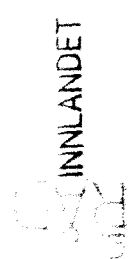
Prosjektet er et samarbeid mellom Statens vegvesen og Innlandet fylkeskommune. Prosjektet er et samarbeid mellom Statens vegvesen og Innlandet fylkeskommune. Prosjektet er et samarbeid mellom Statens vegvesen og Innlandet fylkeskommune.

Innlandet karbonnøytralt innen 2030

Regionalt kompetansesenter innen
energiefektivisering

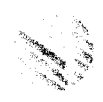

Energy M. Innlandet AS
Intelligent Energy

KONTAKT OSS!

www.energrad-innlandet.no

INNLANDET

Regionalt kompetansesenter innen energiefektivisering